

DE BRIEVENBESTELDER.

s' t al zoo laat? Worden de brieven al uitgegeven? vraagt de een aan den ander, dien hij voorbij snelt. Pakhuis-knechts en kantoorklerken ijlen naar het open raampje, waar uit het geheimvol papier in allerlei vormen wordt toegereikt aan de bedienden der patroonen, die de komst van den bestelder niet afwachten kunnen, maar gretig elken ochtend aan de ontbijt tafel naar hunne correspondentie zitten uit te zien. Hun verlangen is bevredigd. De koopman verdiept zich in zijn lectuur, doorloopt zijn wissels en schudt het hoofd bij captie en schaderekeningen. De makelaar ziet veilingbiljetten en marktprijzen in; de effectenhandelaar... doch genoeg! het gewoel voor en om het postkantoor is aan 't ebben; vervloeit eindelijk geheel, en het plein is weer ledig.

De bestelers hebben intusschen hunne taak opgevat. De een na den ander treedt, met pakketten onder den arm en de handen vol grootere en kleinere papieren, van uit het postkantoor op 's heeren straten. De een gaat regts, de ander links; deze voorwaarts, gene omgekeerd, ten einde de stad van wijk A tot Z te doorkruisen, de verzegelde verborgenheden aan de belanghebbenden af te geven en de porten te ontvangen.

Het ambt van brievenbestelder behoort niet tot de aanzienlijkste bedieningen van den lande, en nochtans zijn weinige ambtenaren met gewigtiger bezigheden belast. Hoe vele schatten en geheimen, hoe veel wel en wee omvat hij elke ochtend met zijne hand! Hij houdt depêches uit de residentie, dispositiën, aanstellingen en gratificatiën onder den arm; hij heeft bankpapier en wissels tussehen de vingers; hij draagt geboorte-, huwelijks- en doodsberigten aan. Hij verschrikt en verblijdt; hij perst tranen uit de oogen en vreugdekreten uit het hart, en dat alles met eene kalmte, eene gelijkmoedigheid, als waren alle menschelijke aandoeningen zijne opmerking onwaardig. Hij is een hooger wezen, dat zijne giften, het zij zoete of wrange, uitdeelt; — een engel des goeds en des kwaads, aan ieder het hem toebeschikte gevende, zonder aanzien van persoon, en verre boven den dank des gelukkigen en de klagt des misdeelden verheven.

Daar gaat hij, de onverbiddelijke geluks- en jammerbode, aanschellende, kloppende en zijne gunsten en kastijdingen uitreikende. Eenige weinige stuivers is al wat hij begeert. Hij vordert die evenzeer van bedroefden en verblijden. Afdingen kan men hem niet, en de arbeider in zijn werkloods moet hem even veel, als de minister in zijn hotel betalen.

Hij verrigt zijn dagelijkschen loop zoo geregeld als de zon, boven welke hij nog vooruit heeft, dat sneeuw noch regen hem aan ons oog onttrekken. In wind en weder gehard, stapt hij even vlug door het slijk als door het stof der straten, altijd aanschellende, altijd uitreikende, altijd ontvangende, altijd voortgaande, tot hij zijn loop heeft voleindigd.

't Zal er echter wel verre van af zijn, dat het hem onverschillig is, wiens stoep hij betreedt. Hier, in dat heerenhuis, wordt hem een der breede deuren slechts halverwege door een pedanten huisknecht geopend. Hij ziet den witgekielden lakei, wiens rang zoo ver beneden den zijnen is, naauwlijks aan; reikt hem de brieven zonder morgenspraak over, ontvangt zijn geld en spoedt zich verder. Ginds, daarentegen, waar hij aan die kleinere woning nu en dan een tijding te brengen heeft, opent hem een vriendelijk dienstmeisje de geheele

deur en laat hem zelfs, indien het regenen of togten mogt, tot in den gang komen. Daar ontvalt hem wel eens een zoet woordje en hij schept ergenoegen in, de kuiltjes in de laghende wangen van het lieve kind te bespieden, als hij haar kortswijlend toeroept: meisje! daar is een minnebrief voor u. Van stuk tot stuk laat hij zich door de kleine vingers de gevraagde stuivers toetellen, en somtijds houdt hij staande, dat hij te veel heeft ontvangen, opdat hij zelf in hare hand het geld nog eens overtellen zou. Deze stoep verlaat hij nooit, zonder een vriendelijk knikje te geven en te krijgen.

Hoe treurig en eentoonig moet voor velen de ochtend zijn omgegaan, toen er postkantooeren bestonden noch brievenbestelers leefden!... Welk een heimelijk genoegen steekt er in het lezen van hetgeen men ons gisteren of vroeger van elders schreef; ook bedroevende tijdingen zou men niet achtergehouden wenschen. Verbeeldt u een koopman zonder brieven! een makelaar zonder ontvangen orders, bij de op handen zijnde koffijveiling! een spekulant zonder noeteering der fondsen van elders! Robbert Beverley zoo niet reeds deze week uit Francfort of Maintz berigt kunnen gekregen hebben, dat hij, bij de verloting der koergebouwen te Wisbaden, op zijne twintig loten juist even zoo veel nieten getrokken heeft! En gij, verliefde harten, door velden en rivieren gescheiden! hoe vernaamt gij ten minste éénmaal daags iets van elkaar?

Wij achten den brievenbestelder een onontbeerlijk man in een welgeordende maatschappij, en geen alledaagsch persoon bevoegd, om dien belangrijken post te bekleeden. — De brievenbestelder moet niet slechts een goed voetganger zijn, niet slechts allerlei schrift kunnen lezen, vlug kunnen rekenen en eene topographische kennis bezitten van alle de wijken en wegen der stad; maar hij moet ook een man zijn van onbesproken eerlijkheid en trouw. Neem eens, dat een' brievenbestelder, al ware het maar eenmaal in zijn leven, de booze lust bekroop om zijne papieren en pakketten niet bij de belanghebbenden te bezorgen, maar — in 't vuur te werpen: wie berekent de schade, het ongerief en de verwarring, die uit dien enkelen worp voor honderden zou kunnen ontstaan? Waarlijk, een man, van wiens degelijkheid zoo veel afhangt, en wiens kwade trouw zoo veel onheil zou kunnen berokkenen, is een man van gewigt, en zijn ambt een ambt van het grootste belang.

Men vindt nochtans brievenbestelers in soorten. Deze zijn kloek en vlug; gene zijn oud en voor hun bedrijf ongeschikt geworden. Een vlugge brievenbestelder, die de burens regts en links, bijna gelijktijdig, het hunne geeft, den gulden van den een met de stuivers van den anderen wisselt, is een oogverlus-

tigend wezen. Een afgeleefde brievenbestelder, daarentegen, die op elke stoepbank nederzit, den bril heeft opgezet, om de handschriften te lezen, en wiens knokkels te stram geworden zijn om de kleine munt met gemak aan te nemen of toe te tellen, is een voorwerp van medelijden. Zie dien armen, moeden sloover! hij hijgt als het warm is, hij bibbert als het vriest. Warelijk, hij wint een zuur stukje brood! Kom morgen, goede man! kom met een brief van aanbeveling en voorschrijving: wij zullen dien gaarne onderteekenen, opdat u een karig pensioentje verzekerd worde en gij moogt rusten van uwen arbeid.

Ten slotte: de post van brievenbestelder is een regtschapen beroep; niets belagchelijks of verwijfde kleeft er op zijne verrigting. Hij is niet breijende als een netjesknooper, niet overbukkende als een wafelbakker, niet zittende als een keurslijfmaker: zijn bedrijf is mannelijk; hij is vroeg op de been en dagelijks in beweging. Mogt hij nog ongehuwd zijn, zoo wenschen wij hem eene dier knappe dienstmeisjes tot vrouw, met wie hij wel eens een morgenpraatje gewisseld heeft, en die hij wel eens een kuiltje in de kleurige wangen heeft doen lagchen.

En u allen, die deze leest of hoort lezen, wenschen wij morgen goede tijding, als de brievenbestelder bij u aanschelt.

*s.

DE NEDERLANDEN.

KARAKTERSCHETSEN, KLEEDERDRAGTEN, HOUDING EN VOORKOMEN

VAN VERSCHILLENDE STANDEN.

TWEE HONDERD TEEKENINGEN

VAN DE VOORNAAMSTE NEDERLANDSCHE KUNSTENAREN.

TEKST VAN DE BESTE SCHRIJVERS.

GRAVUREN

VAN DEN HEER HENRY BROWN.

OPGEDRAGEN

AAN HARE MAJESTEIT DE KONINGIN DER NEDERLANDEN.

's Gravenhage,

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN SCHOONE KUNSTEN.

BESTUURDER J. J. VAN RYCKEVORSEL.

1841.